

DİN & FELSEFE

A R A Ş T I R M A L A R I

Religion and Philosophical Research

E-ISSN: 2667-6583

Aralık | December 2020

Cilt | Volume: 3 - Sayı | Number: 6

JAPONYA'DA KAMAKURA DÖNEMİ (1185-1333) BUDİST OKULLARI VE MANASTIR KURUMU

Kamakura Period (1185-1333) Buddhist Schools and
Monasticism

Merve SUSUZ AYGÜL, Arş. Gör. | Res. Asst.

Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Amasya University Faculty of Divinity

merve.susuz@amasya.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-8880-9258>

Makale Türü | Type of Article: Araştırma Makalesi | Research Article

Başyuru Tarihi | Date Received: 13.10.2020

Kabul Tarihi | Date Accepted: 11.12.2020

Atıf | Cite As

SUSUZ AYGÜL, Merve. "Japonya'da Kamakura Dönemi (1185-1333) Budist Okulları ve Manastır Kurumu". Din ve Felsefe Araştırmaları 3/6 (Aralık 2020): 209-231.

İntihal | Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via plagiarism software.

Etik Beyanı | Ethical Statement

Bu makalenin yazarı/yazarları, hakemleri ve dergi editör grubu Din ve Felsefe Araştırmaları dergisinin Etik Kurallarına uyduklarını kabul eder.

The author/authors, referees, and journal editorial group acknowledge that they adhere to the Code of Ethics for the journal of Religion and Philosophical Research.

JAPONYA'DA KAMAKURA DÖNEMİ (1185-1333) BUDİST OKULLARI ve MANASTIR KURUMU*

Merve SUSUZ AYGÜL

ÖZ

Altıncı yüzyılda Çin'den Kore yoluyla Japonya'ya gelen Budizm, bu ada ülkesinde çeşitli yenilik ve dönüşümlere uğramış, karşılaştığı yeni koşullar çerçevesinde kendisini defalarca şekillendirmiştir. Budizm'in Japon tarihinde yaşadığı bu dönüşümlerden biri de Kamakura döneminde gerçekleşmiştir. Önceki dönemin Budist okullarının yozlaştığından şikâyet eden Budist rahipler çözümü yeni anlayışlar geliştirmekte görmüş ve bu bağlamda Kamakura dönemi Budist okullarını kurmuşlardır. Bu makalenin amacı söz konusu Budist okullarını manastır hayatı noktasında benimsedikleri farklılıklar açısından değerlendirmektir. Budizm söz konusu olduğunda manastır kurumunun merkezî konumu yadsınamaz, bu nedenle günümüz Japon Budizmi'nin de çoğunluğunu oluşturan Kamakura dönemi Budist okullarının manastır hayatı noktasında benimsedikleri anlayışları ele almak, Japon Budizmi'ni anlamada oldukça önemlidir. Bu bağlamda makalede öncelikle Kamakura dönemi Budizmi'nin gelişimini etkileyen unsurlara değinilmekte sonrasında ise bu dönemde gelişen Arı Ülke, Nichiren ve Zen okulunun manastır hayatına bakışı ele alınmaktadır. Önceki dönemlerde ortaya çıkmış fakat Kamakura döneminde de varlığını devam ettiren altı Nara okulu ile Tendai ve Shingon okulları bu makalenin kapsamı dışında kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamakura Budist Okulları, Zen Budizm, Manastır Hayatı, Eisai, Dōgen.

GİRİŞ

Budizm'in altıncı yüzyılda Çin üzerinden Kore yoluyla Japonya'ya geldiği kabul edilir. Japon tarihi ile ilgili ilk yazılı kaynaklardan biri olan *Nihongi*'nin 日本紀 anlatısına göre üç büyük Kore krallığından Paekche'nin kralı 538 ile 552 yılları arasında Japonya'daki Yamato kralına Budist heykeller, sutralar ve rahipler göndererek kralı ve maiyetini Budizm'e davet etmiştir.¹ Bu tarihten itibaren Japonya'da var olmaya başlayan Budizm, Nara Döneminde (710-794) aristokrat sınıf ve devlet erkanı arasında yayılmış ve devletin resmi öğretisi konumuna

* Bu çalışma devam etmekte olan doktora tez çalışmamdan üretilmiştir.

¹ *Nihongi*, XIX. 33-36, 65-67, XX. 7, 96.

gelmiştir.² Budizm'in halka inmesi ise Heian dönemi (794-1185) ile başlamış, bu dönemde Çin'den gelen yeni Budist okulları Tendai ve Shingon Japon Budizmi üzerinde izleri silinemeyecek etkiler bırakmıştır.³ Kamakura dönemine (1185-1333) gelindiğindeyse önceki dönem Budist okullarının yozlaştığı düşüncesinin etkisiyle yeni arayışlara girildiği, bu arayışlar sonucunda Japon Budizmi'nde bir dönüşüm yaşandığı görülmektedir.⁴

Kamakura döneminde Japon Budizmi'nde yaşanan bu dönüşüm sonucu ortaya çıkan yeni Budist okulları birçok noktada önceki okulları eleştirmiş ve farklı anlayışlar geliştirmişlerdir. Bu makalenin konusu söz konusu bu yeni okulların manastır ilkeleri ve manastır hayatına dair geliştirdikleri yaklaşımlardır. Bu bağlamda çalışmanın temel iddiası Zen okulunun bu dönemde ortaya çıkan yeni Budist okulları arasında manastır ilkelerine uygun bir manastır hayatını savunan tek okul olduğu ve bu durumun temel unsurlarından birinin Zen okulunun dönemin diğer iki okuluna nazaran daha aristokratik bir hareket olarak kalıp halk arasında yayılmamış olduğudur.

Kamakura dönemi okullarının manastır anlayışının ele alındığı makale dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Kamakura dönemi Budizmi'nin genel özellikleri üzerinde durulacak ve bu dönemde Budizm açısından yaşanan önemli gelişmelere değinilecektir. İkinci ve üçüncü bölümde sırasıyla Kamakura Budist okullarından Arı Ülke ve Nichiren okulları incelenecek, bu okulların öncü isimleri ile manastır hayatına bakışı değerlendirilecektir. Son bölüm olan dördüncü bölümde ise dönemin diğer okulu olan Zen geleneğine yer verilecektir. Bu incelemeler neticesinde çalışmanın sonunda Arı Ülke ve Nichiren okullarının tek bir pratiğe yoğunlaşan yeni bir anlayış geliştirdikleri ve manastır hayatını gereksiz görüp yahut önemsemeyip manastır hayatı yaşayanlarla yaşamayanlar arasındaki ayrımı anlamsızlaştırdıkları, diğer yandan Zen okulunun bu dönem okulları arasında manastır hayatını gerekli gören tek okul olduğu görülecektir.

Ülkemizde Dinler Tarihi alanında Japon Budizmi üzerine yapılan çalışmalar son derece sınırlı sayıdadır. Bu nedenle bu alanla ilgili akademik bilgi birikiminin yeterli düzeyde geliştiği söylenemez. Konuyla ilgili az sayıdaki çalışmalardan bazıları şunlardır: Halil İbrahim Şenavcu tarafından yazılan "*Dünden Bugüne Japon*

² Joseph M. Kitagawa, "The Buddhist Transformation in Japan," *History of Religions* 4, sayı 2 (Winter 1965): 324-325.

³ Samuel C. Morse, "The Buddhist Transformation of Japan in the Ninth Century, The Case of Eleven-Headed Kannon," *Heian Japan Center and Peripheries*, ed. Mikael Adolphson and Edward Kamens and Stacie Matsumoto (Honolulu: University of Hawai'i Press, 2007), 153-154.

⁴ Kenji Matsuo, *A History of Japanese Buddhism* (UK: Global Oriental, 2007), 165-166.

Budizmi: İnanç ve Uygulamaları" adlı doktora tezi⁵ ile aynı yazarın "*Tarihsel Süreç İçerisinde Japon Budizmi: Genel Bir Bakış*" isimli makalesi⁶, Hüsamettin Karataş tarafından yazılan "*Nichiren Budizmi*" isimli doktora tezi⁷ ile yine aynı yazar tarafından yazılan "*Erken Dönem Japon Budizmi*" isimli makale,⁸ Hayrettin Şahin tarafından yazılan "*Japon Budizmi*"⁹ ve Emine Zehra Turan tarafından yazılan "*Budizm'de Manastır Hayatı*"¹⁰ başlıklı yüksek lisans tezleri. Bu çalışmalar Japon Budizmi ile ilgili yazılan ilk eserler olmaları nedeniyle oldukça önemlidir. Ayrıca dinler tarihi alanında yapılan çalışmalara ek olarak Japon tarihi ve edebiyatı alanında yapılan çalışmalarda da Japon Budizmi'ne dair bilgilere rastlanılmaktadır. Bozkurt Güvenç'in "*Japon Kültürü*"¹¹ adlı kitabı, Erdal Küçükyalçın'ın "*Dönüm Noktalarıyla Japon Tarihi: Samuraylar Çağı*" adlı kitabı¹² ve Abdülhak Malkoç tarafından yazılan "*T'ang Dönemi Çin Kültürünün Japon Kültürüne Etkileri (619-907)*" adlı doktora tezi¹³ gibi çalışmalar bu bağlamda değinilmesi gereken çalışmalardan birkaçıdır. Bununla birlikte Japon tarihinin belli bir döneminde ortaya çıkan okulların manastır anlayışının incelendiği bu çalışma, bahsi geçen çalışmalara nazaran daha özel niteliktedir ve alana katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

1. KAMAKURA DÖNEMİ BUDİZMİ

Kamakura dönemi 鎌倉時代 (*Kamakura jidai* 1185-1333) savaşçı sınıfın yönetimi ele geçirip başkenti Heian'dan Kamakura'ya taşınması ile başlamış ve şogunluğun¹⁴ Ashikaga klanına geçmesi ile son bulmuştur. Bu dönemle beraber başlayan savaşçı sınıfın egemenliği üç ayrı şogunluk (Kamakura, Ashikaga ve Tokugava şogunluğu) boyunca 1868 Meiji restorasyonuna kadar devam etmiştir. Yönetim imparatorluktan askeri sınıfa geçince o döneme değin ülkenin hem kutsal lideri hem de yöneticisi olan imparatorun yönetme gücü askeri sınıfın lideri olan şoguna 將軍 geçmiş, fakat imparator kutsal lider olarak konumunu korumaya devam etmiştir. Güç dengelerinin bu şekilde değişmesinin siyaset, ekonomi, sanat gibi alanlarda olduğu gibi Japon Budizmi üzerinde de derin etkileri olmuştur.

⁵ Halil İbrahim Şenavcu, "Dünden Bugüne Japon Budizmi: İnanç ve Uygulamaları," (Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2015).

⁶ Halil İbrahim Şenavcu, "Tarihsel Süreç İçerisinde Japon Budizmi: Genel Bir Bakış," *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, sayı 1 (Haziran 2016): 42-64.

⁷ Hüsamettin Karataş, "Nichiren Budizmi," (Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, 2012).

⁸ Hüsamettin Karataş, "Erken Dönem Japon Budizmi," *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XVIII, sayı 2 (2013): 53-67.

⁹ Hayrettin Şahin, "Japon Budizmi," (Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi, 1990).

¹⁰ Emine Zehra Turan, "Budizm'de Manastır Hayatı," (Yüksek Lisans tezi, Ankara Üniversitesi, 2004).

¹¹ Bozkurt Güvenç, *Japon Kültürü*, 2. bs (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2002).

¹² Erdal Küçükyalçın, *Dönüm Noktalarıyla Japon Tarihi: Samuraylar Çağı* (İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2013).

¹³ Abdülhak Malkoç, "T'ang Dönemi Çin Kültürünün Japon Kültürüne Etkileri (619-907)," (Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, 2008).

¹⁴ Şogunluk, askeri lider şogunun başında bulunduğu yönetimdir. Bk. Kenneth Henshall, *Historical Dictionary of Japan to 1945* (UK: The Scarecrow Press, 2014), 389-391.

Kamakura'daki yeni askeri yönetim kendi iktidarını etkinleştirmek adına eskiyle özdeşleşen kurum ve anlayışlara alternatif olması amacıyla yeni oluşumlara destek vermiştir. Bu bağlamda şogunluk, imparatorluk ve eski dönemin güç sahipleri ile özdeşleşen Tendai ve Shingon okullarına ilaveten bu dönemde ortaya çıkan yeni Budist okullarını da desteklemiştir. Kamakura döneminde ortaya çıktıkları için 'Kamakura okulları', Heian döneminin sekiz Budist okuluna referansla 'yeni Budizm'¹⁵ veya tek bir pratiği öne çıkarmaları nedeniyle 'tek pratik okulları' olarak adlandırılan bu okullar, Arı Ülke okulu, Nichiren okulu ve Zen okuludur. Bu okulların kurucuları geleneksel otoriteden ziyade kişisel deneyime, ritüel ve kutsal metinden ziyade dindarlık ve sezgiye, disiplin ve öğrenmeden ziyade kurtuluş ve aydınlanmaya vurgu yapıp kendilerinden önceki Budist okullarını eleştirerek Japon Budizmi'ne yeni bir soluk getirmişlerdir. Fakat çok kısa bir süre içerisinde bu yeni okullar eski okullara benzer şekilde kendi ritüellerini, kurumlarını ve sistemlerini kurmuşlardır. Kurucularının yazdığı metinleri kutsal kabul etmiş ve mali kazanç sağlamak adına büyü pratikleri ve cenaze ritüelleri icra etmede eski okullarla rekabet eder hale gelmişlerdir.¹⁶

Kamakura döneminde ortaya çıkan bu yeni Budist okullarının ilk dönemlerde ne ölçüde etkin olduğu tartışma konusu olmuştur. Yaygın olan görüşe göre bu okullar, özellikle de Zen okulu, Japon topraklarında kısa süre içerisinde en etkin Budist geleneği haline gelmiştir.¹⁷ Fakat bu görüşe karşıt olarak Kuroda Toshio *kenmitsu taisei* 顕密体制 teorisinde Heian döneminde oluşan ezoterik-egzoterik Budist geleneğinin Ortaçağ boyunca etkinliğini devam ettirdiğini, dolayısıyla Kamakura okullarının ancak Ortaçağ sonlarında etkin bir güce ulaştıklarını ileri sürmüştür.¹⁸ Her iki görüş de belirli açılardan eleştirilmekle birlikte, durulan ve bakılan noktaya göre her iki görüşün de belirli oranda haklılık paylarının olduğu görülür. Heian dönemi okulları saray ve çevresinde önemini korurken, yeni Budist okulları şogunluk ve halk arasında yer edinmeye başlamıştır.¹⁹ Dolayısıyla Kamakura okullarının toplumun tamamını bir anda etkisi altına aldığını düşünmek kadar bu okulların var olan okulların gölgesinde kalıp herhangi bir etkinlik alanı oluşturmadığını düşünmek de gerçeği yansıtmamaktadır. Bu nedenle önceki dönemin ve yeni dönemin Budist okulları söz konusu olduğunda, toplumun farklı

¹⁵ William E. Deal ve Brian Ruppert, *A Cultural History of Japan* (UK: Wiley Blackwell, 2015), 112-113.

¹⁶ Kitagawa, "The Buddhist Transformation in Japan," 27.

¹⁷ Bk. Ruppert ve Deal, *A Cultural History of Japanese Buddhism*, 113; Kenji Matsuo, *A History of Japanese Buddhism* (UK: Global Oriental, 2007), 76; Ōsumi Kazuo, "Buddhism in the Kamakura Period," *The Cambridge History of Japan* III, (USA: Cambridge University Press, 2006), 544.

¹⁸ Kuroda Toshio, "The Development of the Kenmitsu System," çev. James C. Dobbins, *Japanese Journal of Religious Studies*, (1996): 23/3-4, 233-234, 262-165.

¹⁹ Kazuo, "Buddhism in the Kamakura Period," 544-546.

kesimlerinde rağbet gören ve zaman içerisinde etkisi artan veya azalan geleneklerden bahsetmek daha makul olacaktır.

Kamakura dönemi okulları ortaya çıktıkları dönemden itibaren tek otorite olmamakla birlikte zamanla yaygınlıklarını ve güçlerini artırmışlardır. Bu noktada bu okulların ortaya çıkmalarına ve yaygınlık kazanmalarına neden olan gelişmeler ve imkanların neler olduğu üzerinde durmak önem arz etmektedir. İlk olarak var olan Budist okullarının siyasetle çok iç içe olmaları ve içine düştükleri şekilciliğin Budist öğreti üzerine kafa yoran bazı isimleri yeni arayışlara ve yorumlara sevk etmesinden bahsedilmelidir. Arı Ülke okulunun Japonya'daki öncülerinden olan Hōnen 法然 (1133-1212) bu duruma güzel bir örnek oluşturur. Hiei dağında Tendai doktrini üzerine eğitim alan Hōnen bir süre sonra kendisini Tendai'nin karmaşık siyasi ilişkilerinden soyutlayarak inzivaya çekilir. Bu esnada okuduğu Arı Ülke metinlerinden en önemli Budist pratiğinin "Amida Buddha'ya sığınırım" şeklindeki Amida Buddha'nın ismini zikretmek olduğu yorumuna ulaşır. Nenbutsu olarak bilinen bu pratik Hōnen tarafından aydınlanmaya, Hōnen söz konusu olduğunda bir tür cennet olarak düşünebileceğimiz Arı Ülke'ye ulaşmak için en etkili ve tek başına yeterli bir pratik olarak görülmüştür. Japon Budizmi açısından en önemli nokta ise bu pratiğin dolayısıyla aydınlanmanın hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm insanlara açık olmasıdır.²⁰

Arı Ülke okulunun Jōdo Shin kolunun kurucusu Shinran 親鸞 (1173-1262) da benzeri yollardan geçmiştir. Hiei Dağında Tendai eğitimi almış, Tendai okuluna mensup bir tapınakta rahiplik yapmıştır. Fakat dönemin diğer okul kurucuları gibi Shinran da Tendai deneyiminden tatmin olmamış ve yirmi sekiz yaşında Tendai okulunu terk ederek Hōnen'e katılmıştır. Manastır ilkelerinin rahiplere yönelik evlenmeme ve et yememe yasaklarına uymamış, kurtuluşun manastır ilkelerine uymada değil Amida Buddha'ya olan sarsılmaz imanda olduğunu belirtmiştir.²¹ Eisai ve Dōgen de dönemin diğer önemli isimleri gibi var olan gelenekle, özellikle de Tendai geleneği ile bir tür hesaplaşma içine girerek yeni yorumlar ortaya koymuş ve dönemin koşullarının da desteğiyle bu yorumlar yaygınlık kazanmıştır.²²

Kamakura dönemi yeni Budist okullarının yaygınlık kazanmasını olumlu yönde etkileyen diğer bir unsur Japon topraklarında bu dönemden itibaren yeni kasabaların kurulmaya başlamasıdır. XII. ve XIII. yüzyıllar boyunca kıtlık, salgın ve açlık gibi nedenlerle Japon nüfusu artış göstermemiş, tarım, ekonomi ve toplum

²⁰ Bk. Kazuo, "Buddhism in the Kamakura Period," 546-548.

²¹ Takehiko Furuta, "Shinran," *Shapers of Japanese Buddhism*, ed. Yusen Kashiwahara (Tokyo: Koyu Sonoda, Kōsei Publishing, 1994), 87-90.

²² Bk. Aishin Imaeda, "Dōgen," *Shapers of Japanese Buddhism*, ed. Yusen Kashiwahara, Koyu Sonoda (Tokyo: Kōsei Publishing, 1994), 97-99; Imaeda, "Eisai," *Shapers of Japanese Buddhism*, 76-77.

Heian döneminden çok ileriye gidememiştir. Fakat XIII. yüzyıl sonlarına doğru bu durum değişmeye başlamış, nüfusun artmasıyla beraber tarım ve ekonomide gelişmeler yaşanmış ve şehirler kalabalıklaşmaya başlamıştır.²³ Bu durum yeni yerleşim yerlerinin kurulmasına neden olmuş ve yeni kurulan bu yerleşim yerleri önceki dönem Budist geleneklerinin siyaset ve şekilciliğinden şikâyet eden yeni okul kurucularının faaliyet alanları olmuştur. Önceki dönem okulları temelde toplumun aristokrat tabakasını hitap etmiş, halkın cenaze gibi ihtiyaçları ile ilgilenmeyi manevi kirlilik nedeni olarak görmüştür. Zen hariç yeni okullar ise, aristokrat kesimi tamamen saf dışı bırakmamakla birlikte halkı muhatap olarak kabul etmiş, cenaze törenlerine katılmış ve toplumdaki dışlananların ve kadınların kurtuluşunu da gaye edinmiştir. Arı Ülke ve Nichiren okullarının bu şekilde halkın ihtiyaçlarına hitap etmesi halk arasında yaygınlık kazanıp güç elde etmelerini sağlamıştır.²⁴ Zen ise dönemin diğer iki okulu gibi temel muhatap kitlesi olarak halkı almamıştır. Zen öğretisi ve uygulamalarını Çin'den Japonya'ya nakleden öncü isimlerin Çin modeline göre oluşturdukları manastırlar halktan ziyade rahiplerin ilgisini çekmiş ve soylular tarafından desteklenmiştir.²⁵

Kamakura dönemi okullarına ve bu okulların öncülerine bakıldığında, hemen hemen hepsinin aynı kaygılarla hareket ettiği görülmektedir. Ortak kaygı önceki okulların yozlaştığı, artık hakiki öğretiyi barındırmadıkları ve halktan koştukları yönünde olmuştur. Dönemin okullarının öncüleri bu kaygılarla önceye yönelik bir eleştiri geliştirmiş ve yeni bir anlayış getirme çabasında olmuşlardır.²⁶ Bu bağlamda her okul eskinin dejenere olmuşluğunu düzetmek amacıyla anlayışını farklı biçimde şekillendirmiştir; Hönen ve Shinran, Amida Butsu'ya imanın yeterli olacağını vaz ederken, Nichiren, Lotus Sutra üzerine bir öğreti inşa etmeye girişmiştir. Bu noktada Zen okulunun öncülerinin ise manastır hayatını önemsemekle birlikte meditasyon pratiğini ön plana çıkardıkları görülmektedir. Elbette yeni okulların bu türden eleştiri ve faaliyetleri ortodoksinin tepkisini çekmiş ve yeni okulların takipçileri öldürülmek dahil türlü caydırıcı cezaya maruz kalmıştır. Hönen'in öğrencilerinden bir kısmı ölüm cezasına çarptırılmış, Hönen ve Shinran'ın başkent Kamakura'ya girmesi yasaklanmıştır. Fakat sonuç olarak Kamakura dönemindeki dinî devrim bir yandan yeni okulların oluşmasına neden olurken diğer yandan var olan okulların yöneltile eleştiriler doğrultusunda dönüşüme uğramalarına da sebep olmuştur.²⁷

²³ William Wayne Farris, *Japan's Medieval Population; Famine, Fertility, and Warfare in a Transformative Age* (Honolulu: University of Hawai'i Press, 2006), 66-68, 95.

²⁴ Bk. Matsuo, *A History of Japanese Buddhism*, 74-78.

²⁵ Collcutt, *Five Mountains; The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*, 28.

²⁶ Matsuo, *A History of Japanese Buddhism*, 60.

²⁷ Kazuo, "Buddhism in the Kamakura Period," 562-565.

Kamakura döneminde ortaya çıkan okulların eskilerinden ayrıldığı diğer bir nokta ise manastır ilkeleri ve manastır hayatı noktasında izledikleri farklı yönelimlerdir. Kamakura dönemi manastır ilkeleri ile ilgili derin bir tartışmaya sahne olmuş, bu tartışma bu dönemde ortaya çıkan okulların manastır ile ilgili anlayışlarının şekillenmesinde belirleyici sonuçlar doğurmuştur. Japon Budizm tarihi manastır ilkeleri konusunda türlü belirsizlik ve tartışmalarla dolu olmakla beraber ilk önemli manastır ilkeleri krizi Saichō zamanında bodhisattva ilkelerine mi Vinaya ilkelerine mi tabii olunacağı yönünde olmuştur.²⁸ Bu kriz önceki okullara ait ilki 755 yılında kurulan üç rahip atama platformuna ek olarak Saichō'nun çabaları ile 822 yılında devlete bağlı Tendai rahip atama platformunun kurulması ile neticelenmiştir. Tendai'nin atama platformunda atanan rahipler sadece *Brahma Net Sutra*'daki elli sekiz ilkeye (bodhisattva ilkeleri) tabi olurken, diğer platformlarda atananlar *Dharmagupta Vinaya*'daki iki yüz küsur ilkeye tâbi olmuştur. Devlete bağlı bu atama platformları ve ilgili uygulama Muromachi dönemine (1336-1573) değin varlığını devam ettirmiştir.²⁹

Manastır ilkeleri ile ilgili Kamakura dönemde vuku bulan tartışma ise temelde manastır ilkelerinin gerekli olup olmadığı etrafında şekillenmiştir. Dönemin rahiplerinin manastır kurallarını ihlal edip yozlaştığı düşüncesi ile insanların Buddha'nın öğretilerini kavrayacak ve uygulayacak kapasitelerinin yok olduğu dharmanın son çağı (*mappō* 末法) anlayışı bu tartışmanın zeminini oluşturmuştur. Dönemin okulları ve öncü Budist rahipleri bu tartışma bağlamında ilkeleri dolayısıyla manastır hayatını gerekli görenler ve görmeyenler olarak ikiye ayrılmıştır. Arı Ülke okulunun öncüleri dışlayıcı bir bakış açısıyla nenbutsu pratiğini merkeze alarak manastır ilkelerini gerekli olmadığını vaz etmiştir. Diğer yandan Zen okulunun öncüleri ilkelere dayalı bir manastır hayatını savunmuştur.³⁰ Nichiren ise son Dharma çağı olan mappō çağında kurtuluşa giden tek yolun Lotus Sutra olduğunu vaaz etmiş,³¹ milliyetçi bir tavır takınmış, din savaşlarının tarafı olmuş,³² dolayısıyla manastır ilkelerini ve manastır hayatını merkeze koyan bir anlayış benimsememiştir.

2. ARI ÜLKE OKULU (浄土宗 JŌDOSHŪ)

Arı Ülke Budist okulu, Japoncadaki adıyla Jōdo okulunun pratikleri Japonya'da Nara ve Heian dönemlerinde diğer okulların içinde uygulanmış olmakla

²⁸ James C. Dobbins, "Precepts in Japanese Pure Land Buddhism," *Going Forth; Visions of Buddhist Vinaya*, ed. William M. Bodiford (Honolulu: University of Hawai'i Press, 2005), 237-240.

²⁹ Matsuo, *A History of Japanese Buddhism*, 59-60.

³⁰ Dobbins, "Precepts in Japanese Pure Land Buddhism," 237-240.

³¹ Bk. Nichiren, "On Attainin Buddhahood in This Lifetime," *The Writings of Nichiren Daishonin .I.*, ed. ve çev. The Goshō Translation Committee (Tokyo: Soka Gakkai, 1999), 3-4.

³² Erdal Küçükyalçın, *Dönüm Noktalarıyla Japon Tarihi, Samuraylar Çağı* (İstanbul: İnkilâp Kitabevi, 2013), 151-152.

beraber,³³ Arı Ülke okulu Kamakura döneminde kurulan ve kurumsallaşan üç Budist okulundan birisi olarak kabul edilir. Arı Ülke okulu Buddha Amitāyus (Amitābha) ve onun cenneti Arı Ülke (Jōdo veya Sukhāvati) etrafında şekillenen gelenek ve pratiklerin bütünü ifade eder. Mahayana Budizmine bağlı bir gelenektir ve Doğu Asya'da oldukça yaygındır. Çin'de bu geleneğin kökenleri beşinci yüzyıla kadar götürülür. Okulun birtakım pratiklerinin Nara Japonya'sında uygulanmış olduğu bilinmekle birlikte, Heian döneminde Arı Ülke biyografilerini toplayan Yoshishige Yasutane (ö.1002), Arı Ülke üzerine yazdığı *Ōjōyōshū* (*Yeniden Doğmanın Gereklikleri*) eseri ile ünlenen Tendai rahibi Genshin (942-1017) ile halk arasında Arı Ülke pratiklerini yaymaya çalışan Kūya (903-972) gibi gezgin vaizler okulun ilk öncüleri olarak kabul edilebilir.³⁴

Bununla birlikte Hōnen okulun Japonya'daki esas kurucusu olarak kabul edilir. Yukarıda da bahsedildiği üzere Hōnen Tendai geleneğini eleştirerek okuduğu Arı Ülke metinlerinden çıkardığı yorumlarla hem Japon Arı Ülke okulunun kurucusu unvanına sahip olmuş hem de Japon Budizm tarihi açısından önemli sayılabilecek dönüşümlere neden olmuştur. Hōnen'den önce Tendai okulunun kurucusu Saichō'nun manastır hayatının temeli olan Vinaya ilkelerini Hinayana ilkeleri olarak kabul edip terk etmesi ve bodhisattva ilkelerini manastır hayatı için yeterli görmesi Japon Budizmi'nde geri dönüşü mümkün olmayan bir kırılmaya yol açmıştır. Fakat her ne kadar Tendai bu kabulü ile manastır hayatı ile dindar hayatı arasındaki açığı kapatsa da elit bir oluşum olmaya devam etmiş ve kapılarını toplumun alt tabakalarına kapalı tutmayı sürdürmüştür. Manastır ilkelerini gerekli görmeyerek Hōnen Saichō'nun neden olduğu dönüşümün yansımalarını taşımakla birlikte, okumaları ve görüşleri ile daha ileriye gitmiş ve toplumun alt kesimdekileri ve dışlanmışları da muhatap olarak kabul etmiştir.³⁵

Hōnen'in Japon Budizminde önemli dönüşümlere neden olan toplumun alt kesimleri ve dışlanmışlarına dair bakış açısını 1198'de yazdığı *Senchaku hongan nenbutsu shū* (*Senchakushū* yahut *Senjakushū* olarak bilinir, 'Hakiki Yemin Nenbutsusu Üzerine') eserinde görmek mümkündür. Hōnen bu eserinde kendi zamanında yaşayanlar için tek kurtuluş yolunun ölümden sonra Amida Buddha'nın Arı Ülkesine doğmak olduğunu, kurtuluşa ermek için yapılması gereken tek şeyin imanla Amida Buddha'nın adının zikredildiği nenbutsu 念佛 pratiğini icra etmek olduğunu ve Amida Buddha'nın kurtuluşu özellikle toplumun alt kesimlerine ve

³³ Bk. Robert F. Rhodes, "Beginning of Pure Land Buddhism in Japan: From Its Introduction through the Nara Period," *Japanese Religions* 31, sayı 1 (January 2006): 1-22; Rhodes, "Ōjōyōshū, Nihon Ōjō Gokuraku-ki, and the Construction of Pure Land Discourse in Heian Japan," *Japanese Journal of Religious Studies* 34, sayı 2 (2007): 249-270.

³⁴ Bk. Daniel A. Getz, "Pure Land Buddhism," *Encyclopedia of Buddhism*, ed. Robert E. Buswell (USA, 2004), 698-702.

³⁵ Yuishin Itō, "Hōnen," *Shapers of Japanese Buddhism*, 63-67.

dışlanmışlarına, fakirlere ve günahkarlara bahsettiğini belirtmektedir.³⁶ Dışlayıcı bir bakış açısıyla yalnızca nenbutsu pratiğini kurtuluşa ermek için yeterli görmek ve bu pratiği manastır hayatı yaşayan yaşamayan herkesin icra edebileceğini kabul etmek, kurtuluşa ermek için manastır ilkelerine ve manastır hayatına gerek kalmadığı anlamına gelmektedir. Bu görüşler Budizm'in muhatap kitlesini genişletmiş, aristokrat zümre yanında halk da Budizm'i kendileri için bir umut ve çare olarak görmeye başlamıştır.

Bu noktada özellikle ölüm döşeği nenbutsu ritüelleri dikkat çekicidir. Budist gelenekte ölüm anına büyük önem atfedilir; ölmekte olan kişinin ölüm anındaki düşüncelerinin onun gelecek hayatında hangi statüde doğacağını belirlediğine inanılır.³⁷ Arı Ülke okulu kabul gören bu inanış temelinde ölmekte olan kişinin gelecek hayatında Arı Ülke cennetine doğmasını sağlamak adına ölüm döşeği ritüellerini geliştirmiştir. Yukarıda bahsi geçen Tendai rahibi Genshin ve takipçilerinin on birinci yüzyıl Japonya'sında popülerleştirdiği bu ritüellerde ölmekte olan kişi zihnini Amida Buddha ve Arı Ülke üzerine yoğunlaştırmaya çalışır; eğer başarılı olursa Amida Buddha ve eşlik eden müritleri ölmekte olan kişinin önünde belirir ve onu Arı Ülkeye götürürler. Ölüm döşeğindeki kişi ritüele katılanların da desteğiyle zihnini Amida'nın fiziksel özellikleri, başından çıkan ışık ve yatağının önünde belirmesi gibi on şey üzerine güçlü bir şekilde yoğunlaştırmalıdır.³⁸ Genshin'in eseri *Ōjōyōshū*da tarif edilen bu ritüel hem manastır hayatı yaşayanlar ve hem dindarlar tarafından icra edilmiş ve kısa süre içerisinde manastır çevreleri, dindar elitler ve halk arasında yayılmıştır. Ayrıca bu ritüellere gösterilen ilgi diğer Budist okulların da liturjilerine bu ritüeli eklemelerine neden olmuştur.³⁹

Hōnen'den sonra Arı Ülke geleneği içerisinde çeşitli okullar kurulmuştur. Fakat konumuz açısından bizi ilgilendiren kısım bu okulların tarihi veya birbirlerinden farkı değil, yukarıda bahsi geçen Arı Ülke geleneğinin temelindeki anlayış ve bu anlayışın hem bu gelenek hem de dönemin diğer gelenekleri üzerindeki yansımalarıdır. Bu anlayışın en önemli yansımalarından biri de Arı Ülke geleneğinde hem teorik olarak hem pratik olarak manastır hayatı yaşayanlarla yaşamayanlar arasında herhangi bir farkın kalmamasıdır. Teorik olarak herkes; fakirler, dışlanmışlar ve günahkârlar da dahil, Amida Buddha'nın cennetinde yeniden doğabilir, bunun için yapılması gereken tek şey imanla Amida Buddha'nın

³⁶ Allan A. Andrews, "The "Senchakushū" in Japanese Religious History: The Founding of a Pure Land School," *Journal of the American Academy of Religion* LV, sayı 3 (1987): 473.

³⁷ Daniel B. Stevenson, "Death-Bed Testimonials of the Pure Land Faithful," *Buddhism in Practice*, ed. Donald S. Lopez (USA: Princeton Readings in Religions, 2007), 447.

³⁸ James C. Dobbins, "Genshin's Deathbed Nenbutsu Ritual in Pure Land Buddhism," *Religions of Japan in Practice*, ed. George Tanabe (Princeton: Princeton Univ. Press, 1999), 167-169.

³⁹ Jacqueline I. Stone, "With the Help of 'Good Friends': Deathbed Ritual Practices in Early Medieval Japan," *Death and the Afterlife in Japanese Buddhism* (Honolulu: University of Hawaii Press, 2009), 61, 68-70.

adını zikretmektir. Okulun bu anlayışı teoride kalmamış, pratikte de manastır hayatı yaşayan yaşamayan, zengin fakir, aristokrat *hinin* ayrımı gözetmeksizin toplumun tüm kesimleri Amida Buddha'nın cennetine doğma ümidiyle nenbutsu pratiğini icra etmişlerdir.

Arı Ülke okulunun manastır ilkeleri ve hayatı ile ilgili genel bakış açısı Hōnen'in kurtuluşa ermek için nenbutsu pratiğinin yeterli olduğunu kabul ederek dharmanın son çağında manastır ilkelerine ve hayatına gerek olmadığı düşüncesi etrafında şekillenmiştir. Bu görüş doğrultusunda Hōnen'in öğrencilerinden Shinran bir adım daha ileri giderek rahiplerin evlenme yasağını reddetmiş, evlenerek bir aile oluşturmuş ve kendisini 'ne rahip ne de dindar' olarak tanımlamıştır. Arı Ülke okulunun bir diğer önemli ismi Ippen ise hininlerden oluşan takipçileri için geleneksel manastır ilkelerinin tamamen dışında yeni bir kurallar bütünü oluşturmuştur.⁴⁰ Fakat bu noktada Arı Ülke geleneğinin tarihinde hiç manastır kurumu olmadığı, bu gelenekte manastır hayatının tamamıyla bir kenara bırakıldığı iddia edilmemektedir. Aksine her ne kadar üzerinde durulmuyor olsa da bu geleneğe mensup manastırlar da var olmuştur ve var olmaya devam etmektedir. Burada söylenen bu okulun temel esasının ve uygulamalarının manastır hayatı yaşamakla yaşamamak arasındaki ayrımın hem teoride hem pratikte ortadan kalktığı bir ortamı mümkün kılmış olmasıdır.⁴¹ Bu da manastır kurumunun temellerini ve gerekliliğini yok eden bir bakış açısıdır.

3. NICHIREN OKULU (法華宗 HOKKESHŪ)

Nichiren okulu, Japoncadaki adıyla Hokke (Lotus Sutra) okulu, Nichiren 日蓮 (1222-1282) tarafından kurulmuştur. Nichiren'in Lotus Sutra'yı tek hakikat olarak görmesi hasebiyle okul Japonca'da Lotus okulu olarak adlandırılmıştır. Nichiren son Dharma çağı olan mappō çağında kurtuluşa giden tek yolun Lotus Sutra olduğunu vaaz etmiş⁴² ve bu nedenle hem devletle hem dönemin Budist otoriteleri ile arası açılmış, kendisi ve takipçileri ölüm ve sürgün dahil birçok cezaya çarptırılmıştır.⁴³ Fakat Nichiren'in kurduğu okul ölümünden sonra yayılarak güç kazanmış ve üç Kamakura okulundan biri haline gelmiştir. Nichiren oldukça üretken bir kişi olarak

⁴⁰ Dobbins, "Precepts in Japanese Pure Land Buddhism," 240-241.

⁴¹ Allan A. Andrews, "Lay and Monastic Forms of Pure Land Devotionalism: Typology and History," *Nvmen*. 40, (1993).

⁴² Bk. Nichiren, "On Attainin Buddhahood in This Lifetime," *The Writings of Nichiren Daishonin* I, 3-4.

⁴³ Bk. Jacqueline I. Stone, "The Atsuhara Affair; The Lotus Sutra, Persecution, and Religious Identity in the Early Nichiren Tradition," *Japanese Journal of Religious Studies* 41, sayı 1 (2014): 153-189.

karşımıza çıkar; hayatı boyunca doktrinle ilgili denemeleri, takipçilerine mektupları da dahil 498 metin kaleme aldığı bilinmektedir.⁴⁴

Japon topraklarında doğan ilk Budist okulu olan Nichiren okulu devlet ile ilgili görüş ve öğretileri nedeniyle dikkatleri çekmiştir. Nichiren, Hōnen ve Shinran'da gördüğümüz gibi siyasete uzak durma gibi bir ilke edinmemiş, bilakis ısrarlı bir şekilde devlet ile ilgili konulara ve siyasete dahil olmuştur. Dahası kendi dini öğretisi içerisinde devlete ve devletin başındakilere belirli roller atamış, tabiri yerindeyse ülkenin huzuru için devleti düzene sokmaya çalışmıştır. Nichiren'in amacı ülkenin barışını sağlamaktır ve bunun da ancak doğru öğreti ile mümkün olacağını belirtir. Bu doğru öğreti de elbette Nichiren'in vaaz ettiği Lotus Sutra'yı merkeze alan öğretilerdir. Buna göre eğer insanlar ve devlet Lotus Sutra'yı hakiki öğreti olarak kabul edip ona iman ederlerse yaşadıkları topraklar Buddha toprakları haline gelecektir ve bu topraklardaki insanlar her türlü zarardan ve kötülüklerden korunup barış ve huzur içinde yaşayacaklardır.⁴⁵

Nichiren okulunun manastır ilkeleri ve manastır hayatına dair anlayışını incelerken birkaç noktaya özellikle değinmek gerekmektedir. Dikkat çekilmesi gereken ilk nokta Nichiren okulunun Lotus Sutra'ya her şeyin üstünde merkezi bir konum atfetmesidir. Bu okul Lotus Sutra'yı diğer Budist sutralarından ayırarak, diğer Budist sutralarını muhatabın anlayış seviyesine uyarlanmış sutralar olarak görürken, Lotus Sutra'yı Buddha'nın niyetinin doğrudan ifadesi, nihai öğreti olarak kabul eder. Dahası Nichiren Lotus Sutra'nın her bir karakterinin yaşayan hakiki bir Buddha olduğuna inanmış ve aslında Lotus'un, Sakyamuni Buddha ile aynı olduğunu belirtmiştir. Bu durum, Nichiren okulunda Lotus Sutra'nın Sakyamuni Buddha ile aynı minvalde bir tapınma objesi olarak görülmesini açıklamaktadır.⁴⁶ Bu bağlamda Nichiren Buddha'nın Lotus Sutra'yı kabul edip onunla hemhal olan kadın erkek, manastırda yaşayan yaşamayan herkesin tüm varlıkların efendisi olacağını, Brahma'nın dahi bu kimselere saygı göstereceğini belirttiğini müjdelere.⁴⁷

Değnilmesi gereken ikinci nokta okulun temel pratiği ile ilgilidir. Kamakura dönemi okullarının tek bir pratiği ön plana çıkardığından bahsedilmişti; Arı Ülke nenbutsuyu, Zen meditasyonu ve Nichiren okulu da Lotus Sutra'ya dayalı daimoku

⁴⁴ Bkz, Ruben L. F. Habito, Jacqueline I. Stone, "Revisiting Nichiren," *Japanese Journal of Religious Studies* 26, sayı 3/4 (Fall, 1999): 223-226.

⁴⁵ Bk. Nichiren, "On Establishing the Correct Teaching for the Peace of the Land," *The Writings of Nichiren Daishonin I*, ed. ve çev. The Goshō Translation Committee (Tokyo: Soka Gakkai, 1999), 6-25; Satō Hiroo, "Nichiren's View of Nation and Religion," *Japanese Journal of Religious Studies* 26, sayı 3/4 (Fall, 1999): 307-323.

⁴⁶ Kitagawa Zenchō, "The Words of the Lotus Sutra in Nichiren's Thought," *Japanese Journal of Religious Studies* 41, sayı 1 (2014): 25-43.

⁴⁷ Bk. Nichiren, "The Unity of Husband and Wife," *The Writings of Nichiren Daishonin I*, ed. ve çev. The Goshō Translation Committee (Tokyo: Soka Gakkai, 1999), 463.

pratiğini ön plana çıkarmıştır. *Daimoku* 題目 pratiği Lotus Sutra'nın Japonca'daki ismini '*Namu Myōhō-rengē-kyō*' (*Lotus Sutraya sığınırım*) şeklinde zikretmekten ibarettir. Herkesin aydınlanmaya ulaşabileceğine dair Tendai doktrinini de kabul eden Nichiren herkesi aydınlanmaya götüren temel yolun Lotus Sutra, temel pratiğin de daimoku pratiği olduğunu vaaz eder. Bu pratik manastır hayatı yaşayan yaşamayan ayrımı olmaksızın herkes tarafından icra edilir ve okulun temel pratiği konumundadır.⁴⁸ Bu pratiğin önemi o derece büyüktür ki Nichiren Buddha'nın en yakın talebelerinden Maudgalyāyana'nın Hinayana'nın manastır ilkelerini reddedip daimoku pratiğini icra ettikten sonra aydınlanmaya erdiğinden bahseder.⁴⁹

Nichiren okulunun manastır ilkeleri ve manastır hayatına dair anlayışı incelenirken son olarak *kaidan* öğretisine de değinilmelidir. Japon Budist literatüründe *kaidan* 戒壇 rahip adaylarının rahip olmak için manastır ilkelerini kabul ettikleri kürsü yahut platform anlamına gelmektedir.⁵⁰ Nichiren ise bu kavramı hem literatürdeki anlamına referansla insanların Lotus Sutra'ya iman ettiği gelecekte imparatorluk tarafından kurulacak olan atama platformu şeklinde fiziksel bir mekan olarak hem de kişinin Lotus Sutra'ya iman ettiği her yerin Buddha'nın alemi olduğu şeklinde metafizik bir mekan olarak görmüştür.⁵¹ Nichiren'in *kaidan* anlayışına göre Lotus Sutra'ya kabul eden, uygulayan ve bu yolla kurtuluşa ereceğine iman eden herkes manastırda yaşayan yaşamayan ayrımı gözetmeksizin Nichiren cemaati içerisinde yer alır ve kurtuluşa erme imkanını elde eder.⁵²

Sonuç olarak Nichiren'in toplumun tüm katmanlarına hitap eden kapsayıcı bir öğretisi önerdiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Nichiren toplumun farklı kesimlerini muhatap olarak kabul etmesiyle Arı Ülke öncüleri ile benzeşir ve fakat siyaseti dizayn etmeyi de amaç edinmesiyle onlardan ayrılmaktadır. Amacımız açısından önemli olan nokta ise dönemin toplumun farklı kesimlerini muhatap alan, manastırda yaşayan yaşamayan ayrımının belirsizleştiği bir öğretisi ve pratikler bütünü oluşturma eğiliminin yansımalarının Arı Ülke okulu gibi Nichiren okulunda da bulunduğudır.

4. ZEN OKULU 禅宗

⁴⁸ Jacqueline I. Stone, "Nichiren School," *Encyclopedia of Buddhism*, 596-597; Nichiren, "The Selection of the Time," *The Writings of Nichiren Daishonin I*, ed. ve çev. The Goshō Translation Committee, (Tokyo: Soka Gakkai, 1999), 541.

⁴⁹ Bk. Nichiren, "On Offerings for Deceased Ancestors," *The Writings of Nichiren Daishonin I*, ed. ve çev. The Goshō Translation Committee (Tokyo: Soka Gakkai, 1999), 819.

⁵⁰ Charles Müller, "戒壇," *Dijital Dictionary of Buddhism*, <http://www.buddhism-dict.net/cgi-bin/xpr-ddb.pl?q=%E6%88%92%E5%A3%87> (03.12.2020).

⁵¹ Jacqueline I. Stone, "Nichiren School," *Encyclopedia of Buddhism*, 598.

⁵² Hüsâmettin Karataş, "Nichiren Buddhism," (Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, 2012), 229-230.

Zen (Ch'an) okulu altıncı yüzyılda Çin'de ortaya çıkmıştır. Zen kendisini altı Çinli, yirmi sekiz Hintli partriark aracılığıyla Sakyamuni Buddha'ya dayandırır ve bu silsilenin kopmadan nesiller boyunca ilerlediğine ve Zen denilen öğretinin bu silsile boyunca aktarıldığına inanılır. Zen okulu Çin'de özellikle Sung döneminde güçlenmiş ve bu dönemde Zen manastırları için yazılan manastır ilkeleri *Ch'an yuan*⁵³ yaygınlık kazanıp Çin Budist manastırlarının tamamında uygulanır hale gelmiş ve hatta bu eser Çin'e Budizm üzerine eğitim almaya giden Japon rahipler aracılığıyla Japonya'ya taşınmıştır. Kamakura döneminde dönemin Budist geleneklerini yozlaşmış olarak addedip hakiki öğretiyi aramak amacıyla Çin'e giden Japon rahipler Sung dönemi Çin'inde Zen okulunun yaygın olarak uygulandığını görmüş ve bu geleneği ülkelerine nakletmişlerdir. Japonya'ya gelen Zen okulu yeni dönüşümlere maruz kalmış ve bir yandan Çin'den getirdiği unsurları korurken diğer yandan belirli uyarlamalarla Japon bir kimlik kazanmıştır.⁵⁴

Zen okulu Kamakura dönemi okulu olarak kabul edilmekle birlikte bu okulun bazı unsurlarının Japon tarihindeki serüveninin daha gerilere dayandığı da bilinmektedir; ilk kesin bilgi Nara dönemine tarihlenmektedir. Hossō okulunu Japonya'ya taşıyan Nara dönemi rahibi Dōshō 道昭 (629-700) Çin'e gittiğinde Bodhidharma geleneği ile karşılaşmış ve bu gelenekten etkilenmiştir. Bu nedenle ülkesine döndüğünde bir Nara tapınağında ilk meditasyon salonunu kurmuştur. Bundan bir yüzyıl sonra ilk Çinli rahip Tao-hsüan Japon rahiplerin daveti üzerine Japonya'ya gelmiş ve Zen meditasyonunun yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur. Son olarak İmparatoriçe Tachibana Kachiko'nun daveti ile Japonya'ya gelen Çinli rahip I-K'ung sarayda ve kendisi için kurulan Danrinji tapınağında Zen'i öğretmeye çalışmış, fakat çabaları başarıya ulaşamayınca ülkesine geri dönmüştür. Zen geleneğinin Japon topraklarında kök salmaya yönelik yaptığı bu ilk teşebbüsler kalıcı bir sonuç doğurmamış ve Zen Kamakura dönemi rahiplerinin Zen'i Japonya'ya nakletme teşebbüslerine değin bağımsız ve kurumsal bir yapı olarak bu topraklarda var olamamıştır.⁵⁵

Zen okulunun genel olarak kabul edilen kurucusu ve kuruluş tarihine geçmeden önce bahsedilmesi gereken diğer bir figür Dainichi Nōnin ve ona atfedilen Daruma okuludur. Rahip Nōnin Zen meditasyonu çalışmış ve Zen okulunun Çin'deki kurucusu Bodhidharma'nın Japonya'daki adına referansla

⁵³ Chanyuan 1103 yılında Ch'an rahibi Changlu Zongze tarafından Çin'de derlenen manastır ilkeleri metnidir. Arı İlkeler koleksiyonunun ilk örneklerinden biri olarak kabul edilir. Sung Dönemi Ch'an manastırlarında yaygın olarak uygulanmış ve Çin'e giden Zen rahipleri tarafından Japonya'ya getirilerek uzun süre otorite olarak kabul edilmiştir. Bk. Yifa, *The Origins of Buddhist Monastic Codes in China* (Honolulu: University of Hawai'i Press, 2002), xix-xx.

⁵⁴ Heinrich Dumoulin, *Zen Buddhism, A History, Japan*, çev. James W. Heisig, Paul Knitter (Indiana: World Wisdom, 2005), 3.

⁵⁵ Heinrich Dumoulin, *A History of Zen Buddhism*, çev. Paul Peachey (New York: Pantheon Books, 1963), 138-139.

Daruma okulunu kurmuştur. Okul kuruluşundan çok kısa bir süre sonra dönemin Budist ortodoksisinin en ateşli savunucusu olan Tendai tarafından meditasyonu öne çıkarıp diğer pratikleri önemsememesi gerekçesiyle saldırıya uğramıştır. Bu doğrultuda Tendai okulunun teşvikiyle imparatorluk 1194 yılında Nōnin'in Daruma okulunu yasaklayan bir emir yayınlamıştır.⁵⁶ Yasaktan etkilenen okul daha sonra Eisai tarafından Zen öğretisini yanlış yorumladığı yönünde eleştiriye uğramış, rahip Nōnin Nichiren tarafından 'Zen şeytanı' olarak isimlendirilmiş ve tüm bu karşı koymalar üzerine dağılmıştır.⁵⁷

Yaygın olarak kabul edilen görüşe göre Zen okulu Eisai, Dōgen ve halefleri tarafından XII. yüzyılda Sung Dönemi Çin'inden Kamakura dönemi Japonya'sına aktarılmaya başlamıştır. İki ülke arasındaki bu dinamik aktarım sürecinde temel Zen öğretileri, pratikleri ve sanat eserleri Japonya'ya ulaşmış ve bu topraklara adapte edilmiştir. Zen'in Japonya'da bağımsız bir okul olarak varlık göstermesinde savaşçı sınıfın bu yeni öğretiye duyduğu eğilimin rolü olduğu kabul edilir. Fakat bu dönemin savaşçı sınıfı dışlayıcı bir şekilde sadece Zen okulunu desteklememiş, Zen okulu yanında Arı Ülke okulu ve ezoterik ritüellere de ilgi göstermiştir. Zen'in Japonya'daki ilk patronlarını Kyoto soyluları, imparatorluk ailesinin üyeleri ve Kamakura'nın savaşçı sınıfı ile askeri eyalet liderleri oluşturur. Bu patronların da Zen'i desteklemedeki birincil dürtüleri Zen öğretisi ve pratiklerinden ziyade Zen rahiplerinin güçlü kişilikleri, sahip oldukları zihinsel kıvraklık, Zen sayesinde Çin ile ilişkileri geliştirmek ve Zen'i mevcut Budist okullarına karşı denge unsuru olarak kullanmaktır. Ayrıca iki ülke arasındaki ilişkiler birkaç yüzyıl boyunca kopuk olduğundan, Sung dönemi Zen okulunun karmaşık öğretilerinin Japon topraklarında kısa süre içerisinde anlaşılıp uygulanmasını beklemek gerçeği yansıtmamaktadır. Ayrıca Zen Japonya'ya geldiğinde hem var olan Budist okullarının eleştiri ve karşı koymaları ile karşılaşmış hem de kendisini toplumun daha alt katmanlarında güçlü karşılık bulan çağdaş Arı Ülke ve Nichiren okulu ile rekabet içerisinde bulmuştur. Dolayısıyla Zen'in Japonya'da bağımsız bir gelenek olarak tam anlamıyla varlık kazanması bazen aksayan ve nerdeyse bir yüzyılı kapsayan yavaş bir süreçtir.⁵⁸

Zen okulunun Japon topraklarındaki bu varoluş serüveninin ilk evresinde eklektik bir yapı arz ettiği görülmektedir. İlk dönemlerde Zen bağımsız bir yapı oluşturamamış, öğretisi ve pratikleri Tendai okulu içerisinde uygulanmıştır. Ayrıca Zen rahipleri, Enni Ben'en örneğinde olduğu gibi, Zen ile beraber diğer okulların öğretisi ve pratiklerini de uygulamışlardır. Özellikle saraya hitap eden Zen pratik ve

⁵⁶ Kazuo, "Buddhism in the Kamakura Period," 565.

⁵⁷ Steven Heine, *From Chinese Chan to Japanese Zen: A Remarkable Century of Transmission and Transformation* (UK: Oxford University Press, 2017), 71, 82.

⁵⁸ Martin Colcutt, *Five Mountains: The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan* (USA: Harvard University Press Council of East Asian Studies, 1981), 25-28.

öğretileri söz konusu olduğunda, bu dönemde diğer okullarla Zen arasında herhangi bir ayırmadan bahsetmek çok mümkün değildir.⁵⁹ Çinli rahiplerin 'katıksız' Zen öğretisini Japonya'ya getirdiği Japonya'daki ikinci evresinde ise Zen, Tendai okulunun hakimiyetinden çıkmış ve kurulan büyük Zen manastırlarında Sung dönemi Çin manastırlarındakine benzer bir manastır hayatı yaşanmaya başlamıştır. Fakat on üçüncü yüzyıl sonu ile on dördüncü yüzyıl başlarına denk düşen bu dönemde Zen'in henüz topluma inmediği görülmektedir. Zen'in Japonya'daki üçüncü evresi olarak kabul edilen on dördüncü yüzyıl başları itibarıyla gelişen dönemde ise Zen hakimiyeti büyük oranda ele geçirmiş, güçlü manastır ağları kurulmuş ve özellikle XV-XVI. yüzyıllarda öğreti halk arasında yaygınlık kazanmıştır.⁶⁰

Zen'in manastır ilkeleri ve manastır hayatı ile ilgili anlayışına gelince öncelikle Zen okulunun Kamakura döneminde ortaya çıkan okullar arasında manastır ilkelerine dayalı bir manastır hayatını gerekli gören tek okul olduğu belirtilmelidir. Zen'in manastır ilkelerine ve manastır hayatına verdiği önem okulun öncülerinin meditasyon ile manastır ilkelerini okulun aynı derecede önemli iki temel sac ayağı olarak kabul etmelerinden açıkça okunmaktadır. Zen okulunun öncüleri Çin'deki Ch'an okulunun uzun ömürlü olmasını manastırlarda kurallara dayalı bir manastır hayatının yaşanmakta olduğuna dayandırmış ve bu durum Ch'an okulunu Japon Zen öncülerinin gözünde çekici hale getirmiştir. Bu nedenle Japon Zen okulunun öncüleri Ch'an manastırlarında uygulanmakta olan manastır ilkeleri metinleri Arı İlkeler koleksiyonunu kendi ülkelerine nakletmişlerdir.⁶¹

Zen'in Kamakura döneminde Çin'den Japonya'ya nakledilmesi ana hatlarıyla iki temel üzerinde vuku bulmuştur. İlki Zen mitolojisi, öğretisi ve ideallerinin Ch'an literatürünün ünlü metinleri aracılığıyla Japonya'ya taşınması, ikincisi Japon Zen'inin öncü isimlerinin Çin'den getirdikleri Arı İlkeler koleksiyonu etrafında şekillenen Zen manastırlarıdır. Japon rahipler uzun yıllar boyunca bir yandan Çin'de ortaya çıkan Arı İlkeler koleksiyonuna ait eserleri Japonya'ya nakletmiş, diğer yandan da bu koleksiyondaki ilkeleri Japon Zen manastır cemaatine uyarlamaya çalışmıştır. Bu bağlamda Arı İlkeler koleksiyonunun en bilinen metni *Ch'an yuan'in* ön plana çıktığı görülür. Japon Zen geleneğinin öncü isimleri olan Enni Ben'en, Eisai ve Dōgen Çin'e gittiklerinde bu eserle karşılaşmış, bu eseri Japonya'ya getirmiş, manastırlarını şekillendirmede ve yazdıkları eserlerde bu metni temel almışlardır. *Ch'an yuan* temel referans kaynağı olma statüsünü XIII. yüzyıl boyunca sürdürmüş, XIV.

⁵⁹ Ruppert ve Deal, *A Cultural History of Japan*, 143-144.

⁶⁰ Collcutt, *Five Mountains; The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*, 28-30.

⁶¹ Collcutt, *Five Mountains; The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*, 135-136.

yüzyılla beraber Japon rahipler gelişen Japan Zen manastır kurumunun ihtiyaçlarını gözeterek yeni manastır kuralları yazmaya başlamışlardır.⁶²

Rinzai Zen okulunun kurucusu olarak da kabul edilen, dönemin Zen okulu öncülerinden Myōan Eisai 明菴栄西 (1141-1215) döneminin insanlarına Zen'in genel ilkelerini anlatmak için yazdığını belirttiği *Kōzengokokuron (Devletin Bekası İçin Zen'in Gelişmesine İzin Verme Üzerine)* adlı eserinde, Zen'in hem Hinayana ilkeleri olarak betimlenen manastır ilkelerini (vinaya) hem de Mahayana ilkeleri olarak bilinen ahlaki ilkeleri (śīla) gerekli gördüğünü ve bunun Buddha'nın öğretisini ayakta tutan şey olduğunu belirtir. Ayrıca Eisai'ye göre bu ilkelere dayalı olan Zen devletin bekası için en gerekli araçtır ve bu nedenle ülkenin başındakiler tereddüt etmeden Zen öğretisini desteklemeli ve yayılmasına ön ayak olmalıdırlar.⁶³ Buddha'nın öğretisinin ve devletin bekasını bu ilkelere dayandırması, Eisai'nin dönemin Budist okullarının yozlaşmalarının en temel nedenini bu ilkelerin göz ardı edilmiş olması olarak gördüğüne işaret etmektedir. Çözüm bu ilkeleri tekrar yaşanılır kılan Zen okulunu desteklemek ve böylece hem Buddha'nın öğretisinin hem de devletin geleceğini güvence altına almaktır. Eisai ayrıca manastır hayatı ve pratikleri ile ilgili olarak özellikle zazen üzerinde durur ve sevap gönderimi, Buddha'ya sunaklar sunma gibi pratiklere de değer verir.⁶⁴ Dolayısıyla Kamakura döneminde yaşanan dönüşümde Eisai'nin dönemin baskın eğilimlerinden biri olan manastır kurallarını gerekli görmeme yönelime karşın manastır kurallarının hakiki öğretinin yaşanması ve korunmasında olmazsa olmaz olduğunu kabul ettiği görülmektedir.

Dönemin Zen okulu açısından bir diğer önemli ismi Sōtō Zen okulunun kurucusu Eihei Dōgen 永平道元 (1200-1253)'dir. Dōgen'in manastır hayatına ve manastırda yaşayanlarla dindarların ilişkisine olan bakış açısı onun aydınlanma doktrini ile ilgili açıklamaları bağlamında ele alınmalıdır. Dōgen'e göre aydınlanmaya yalnızca zazen ile ulaşılabilir. Dōgen için zazen öylesine önemlidir ki, Buddha-dharma'nın zazen olduğunu belirtir. Bir diğer ifadeyle Buddha'nın öğretisi zazendir. Aydınlanmaya ulaşmayı arzu eden kişi için de tek yol zazen uygulamaktan geçer.⁶⁵ Bu noktada sorulması gereken zazen pratiğini kimlerin icra edebileceğidir. Zazen herkese açık bir pratik midir, zazen pratiği söz konusu olduğunda manastırda yaşayan yaşamayan ayrımı yapılmakta mıdır? Dōgen'in bu konuyla ilgili görüşlerinde bir dönüşümün vuku bulduğundan bahsedilir. Çin'den döndükten sonraki ilk dönemlerinde Dōgen manastırda yaşayan yaşamayan ayrımı

⁶² T. Griffith Foulk ve Dale S. Wright, ""Rules of Purity" in Japanese Zen," *Zen Classics: Formative Texts in the History of Zen Buddhism* (UK: Oxford University Press, 2006), 138-141.

⁶³ Eisai, "A Treatise Letting Zen Flourish," 73, 94-98, 109-110.

⁶⁴ Eisai, "A Treatise Letting Zen Flourish," 87, 185-186.

⁶⁵ Bk. Dōgen, *Shōbōgenzō II*, 119b, 122.

olmaksızın herkesin aydınlanmaya ulaşabileceğini vaaz etmiştir. Bu dönemde yazdığı eseri *Fukanzazengi* (Genel Zazen İlkeleri)'de herhangi bir ayırım yapmaksızın Zen takipçilerinin tamamına zazen öğütleri ve nasıl icra edeceklerini öğretir. Fakat Dōgen hayatının daha sonraki dönemlerinde, özellikle Echizen döneminde, manastır hayatının önemine vurgu yapmış ve manastırda yaşamayanların aydınlanmaya ulaşamayacağını vaaz etmiştir.⁶⁶ Dōgen'in bu dönüşümü hayatının ilerleyen dönemlerinde manastır hayatına dair birçok eser kaleme alıp, bir manastır kuralları bütünü oluşturma çabasından da okunabilir.

Manastır kurallarına dair eserler kaleme alması Dōgen'in manastır hayatına verdiği önemi de göstermektedir. Dōgen *Tenzokyokun* adlı makalesinde manastır görevlilerinden aşçıbaşının görev ve sorumluluklarından, *Bendoho* adlı makalesinde meditasyon başta olmak üzere manastırın günlük rutininden, *Fushukuhanpo* adlı makalesinde manastır hayatında yiyecekler ile ilgili dikkat edilmesi gereken hususlardan, *Shuryo Shingi* adlı makalesinde manastırın *shuryo* salonunda uyulması gereken kurallardan, *Taitaiko Gogejariho* adlı makalesinde kıdemli rahiplerle karşılaştığında uyulması gereken adap kurallarından ve *Chiji Shingi* adlı makalesinde ise manastır görevlilerinin görev ve sorumluluklarından bahseder.⁶⁷ Dolayısıyla manastır kurallarına dair eserleri ile Dōgen manastır hayatını gerekli görmeyen yanı sıra ne tür bir manastır hayatı yaşanması gerektiğini en ince ayrıntısına değin açıklamaktadır.

Kamakura dönemi Zen okulu söz konusu olduğunda konumuz açısından üzerinde durulması gereken diğer bir isim Keizan Jōkin 瑩山紹瑾 (1268-1325)'dir. Keizan manastır hayatı yaşamayanlara da öğretiyi vaaz etmekle birlikte belirli kurallara dayalı bir manastır hayatı yaşamayı gerekli görmüştür. Bu bağlamda manastırlar kurmuş (Yōkōji (1317), Sōjiji (1322)) ve bir manastır kuralları metni kaleme almıştır.⁶⁸ *Keizan Shingi* olarak bilinen bu eserde Keizan manastırın günlük, aylık ve yıllık rutinini detaylı bir şekilde açıklamaktadır. Buna göre manastır hayatı yaşayan rahiplerin günün her bir saatinde ne ile meşgul olacağından ayın neredeyse her gününde ve yılın belirli günlerinde icra edeceği ritüellere kadar her şey detaylı kurallarla belirlenmiştir.⁶⁹

SONUÇ

⁶⁶ Dōgen, "Fukanzazengi," *Dōgen's Extensive Records, A Translation of the Eihei Kōroku*, çev. Taigen Dan Leighton, Shohaku Okumura (Boston: Wisdom Publications, 2010), 532-535; Aishin Imaeda, "Dōgen," *Shapers of Japanese Buddhism*, 121.

⁶⁷ Bk. *Dōgen's Pure Standards for the Zen Community A Translation of the Eihei Shingi*, çev. Taigen Daniel Leighton ve Shohaku Okumura (New York: State University of New York Press, 1996).

⁶⁸ Bk. Bodiford, *Soto Zen in Medieval Japan*, 84-89; Steven Heine, *From Chinese Chan to Japanese Zen*, 142.

⁶⁹ Bk. *Zen Master Keizan's Monastic Regulations*, çev. Ichimura Shohei (U.S.A.: North American Institute of Zen and Buddhist Studies, 1994).

Kamakura döneminde Budist çevrelerde başlayan dönemin rahiplerinin yozlaşmışlığı ve mappō anlayışının körüklediği manastır ilkelerinin gerekli olup olmadığı tartışması Kamakura döneminde ortaya çıkan üç farklı Budist okulunun manastır ilkeleri ve manastır hayatı noktasında farklı anlayış ve uygulamalar geliştirmelerine sebep olmuştur. Arı Ülke dışlayıcı bir şekilde yalnızca nenbutsu pratiğinin aydınlanma için yeterli olduğunu, mappō çağında manastır ilkelerinin ve manastır hayatının bir işlevi kalmadığını savunmuştur. Arı Ülke okulunun kurucusu Hōnen'in imparatorluğa şikâyet edilip sürgüne gönderilmesine neden olan suçlamaların temeli de tek bir pratiği ön plana çıkarıp geleneksel manastır hayatının temellerini tehdit ettiği iddiasına dayanmaktadır.⁷⁰ Nichiren okulu Lotus Sutra'ya merkezi bir konum vererek bu sutraya dayalı daimoku pratiğini manastırda yaşayan yaşamayan herkesin icra edebileceğini ve bu sayede cemaate dahil olup kurtuluşu erme imkanını elde ettiğini vaaz etmiştir. Manastır hayatını reddetmese de vaz ettiği öğretiyi manastır hayatının gerekliliğini ortadan kaldırmakta, en iyi ifade ile manastır hayatını geri plana atmaktadır.

Zen ise dönemin diğer iki okulundan farklı olarak manastır hayatına önem vermiş, önceki okulları yozlaştıkları yönünde eleştirirken çözümün manastır hayatını gereksiz görüp reddetmek yerine, daha düzgün bir şekilde yeniden yaşanılır kılmaktan geçtiğine inanmıştır. Bu inancı hem Rinzai hem Sōtō okulunun öncülerinin gerek faaliyetlerinde gerek yazdığı eserlerde açıkça görmek mümkündür. Zen öncüleri Çin'deki manastır ilkeleri metinlerini Japonya'ya nakledip bu kurallar çerçevesinde manastırlar kurmuş ve kendileri manastır kurallarına dair metinler ele almışlardır. Zen öncülerinin Çin modeline uygun olarak kurduğu bu manastırlar halktan ziyade rahipleri muhatap almış ve rahiplerden ilgi görmüştür. Ayrıca dönemin soylularından aldığı destek Zen'i halka ihtiyaç duymaktan kurtarmıştır. Kısacası Kamakura döneminde Zen'in halkla ilişkisinin zayıf olması ve halk arasında yayılmaması ilkelere uygun bir manastır hayatı geliştirebilmesine imkân sağlamıştır. Nitekim Zen'in halk arasında yaygınlık kazandığı on beş ve on altıncı yüzyıllardan itibaren manastır hayatının halkın ihtiyaçları doğrultusunda dönüşüme uğradığı da bilinmektedir.

⁷⁰ Bk. Ruppert ve Deal, *A Cultural History of Japan*, 116-117.

KAYNAKÇA

Aishin, Imaeda. "Dōgen." *Shapers of Japanese Buddhism*, editor Yusen Kashiwahara, Koyu Sonoda, 97-122. Tokyo: Kōsei Publishing, 1994.

Aishin, Imaeda. "Eisai." *Shapers of Japanese Buddhism*, editor Yusen Kashiwahara, Koyu Sonoda, 76-86. Tokyo: Kōsei Publishing, 1994.

Andrews, Allan A. "Lay and Monastic Forms of Pure Land Devotionalism: Typology and History." *Numen* 40, sayı 1 (1993): 16-37.

Andrews, Allan A. "The "Senchakushū" in Japanese Religious History: The Founding of a Pure Land School." *Journal of the American Academy of Religion* LV, sayı 3 (1987): 473-502.

Colcutt, Martin. *Five Mountains; The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*. USA: Harvard University Press Council of East Asian Studies, 1981.

Dijital Dictionary of Buddhism, <http://www.buddhism-dict.net/cgi-bin/xpr-ddb.pl?q=%E6%88%92%E5%A3%87> (03.12.2020).

Dobbins, James C. "Genshin's Deathbed Nenbutsu Ritual in Pure Land Buddhism." *Religions of Japan in Practice*, editor George Tanabe. 166-175. Princeton: Princeton Univ. Press, 1999.

Dobbins, James C. "Precepts in Japanese Pure Land Buddhism." *Going Forth; Visions of Buddhist Vinaya*, editör William M. Bodiford, 236-254. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2005.

Dōgen. "Fukanzazengi." *Dōgen's Extensive Records, A Translation of the Eihei Kōroku*, çeviren Taigen Dan Leighton, Shohaku Okumura. Boston: Wisdom Publications, 2010.

Dogen, *Shobogenzo: The True Dharma-Eye Treasury II*, çeviren Gudo Wafu Nishijima, Chodo Cross. BDK America, 2007.

Dōgen, *Dōgen's Pure Standarts for the Zen Community A Translation of the Eihei Shingi*. Çeviren Taigen Daniel Leighton, Shohaku Okumura. New York: State University of New York Press, 1996.

Dumoulin, Heinrich. *A History of Zen Buddhism*. Çeviren Paul Peachey. New York: Pantheon Books, 1963.

Dumoulin, Heinrich. *Zen Buddhism, A History, Japan*. Çeviren James W. Heisig, Paul Knitter. Indiana: World Wisdom, 2005.

Eisai. "A Treatise Letting Zen Flourish." Çeviren Gishin Tokiwa. *Zen Texts, BDK English Tripitaka Series*. USA: Numata Center for Buddhist Translation and Research, 2005.

Farris, William Wayne. *Japan's Medieval Population; Famine, Fertility, and Warfare in a Transformative Age*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2006.

Foulk, T. Griffith, Dale S. Wright. "'Rules of Purity" in Japanese Zen.'" *Zen Classics: Formative Texts in the History of Zen Buddhism*, 137-170. UK: Oxford University Press, 2006.

Furuta, Takehiko. "Shinran." *Shapers of Japanese Buddhism*, editör Yusen Kashiwahara, Koyu Sonoda. 87-96. Tokyo: Kōsei Publishing, 1994.

Getz, Daniel A. "Pure Land Buddhism." *Encyclopedia of Buddhism*, editör Robert E. Buswell. 698-703. USA 2004.

Güvenç, Bozkurt. *Japon Kültürü*. 2. bs. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2002.

Habito, Ruben L.F., Jacqueline I. Stone. "Revisiting Nichiren." *Japanese Journal of Religious Studies* 26, sayı 3\4 (1999): 223-236.

Heine, Steven. *From Chinese Chan to Japanese Zen: A Remarkable Century of Transmission and Transformation*. UK: Oxford University Press, 2017.

Henshall, Kenneth. *Historical Dictionary of Japan to 1945*. UK: The Scarecrow Press, 2014.

Hiroo, Satō, Ruben Habito. "Nichiren's View of Nation and Religion." *Japanese Journal of Religious Studies* 26, sayı. 3/4 (Fall, 1999): 307-323.

Itō, Yuishin. "Hōnen." *Shapers of Japanese Buddhism*, editör Yusen Kashiwahara, Koyu Sonoda, 63-75. Tokyo: Kōsei Publishing, 1994.

Jōkin, Keizan. *Zen Master Keizan's Monastic Regulations*. Çeviren Ichimura Shohei, U.S.A.: North American Institute of Zen and Buddhist Studies, 1994.

Karataş, Hüsametdin. "Erken Dönem Japon Budizmi." *Firat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XVIII, sayı 2 (2013): 53-67.

Karataş, Hüsametdin. "Nichiren Budizmi." Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, 2012.

Kazuo, Ōsumi. "Buddhism in the Kamakura Period." *The Cambridge History of Japan* III, USA: Cambridge University Press, 2006.

Kitagawa, Joseph M. "The Buddhist Transformation in Japan." *History of Religions*, The University of Chicago Press 4, sayı 2 (Winter, 1965): 319-336.

Küçükyalçın, Erdal. *Dönüm Noktalarıyla Japon Tarihi: Samuraylar Çağı*. İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2013.

Malkoç, Abdulhak. "T'ang Dönemi Çin Kültürünün Japon Kültürüne Etkileri (619-907)." Doktora tezi, Ankara Üniversitesi, 2008.

Matsuo, Kenji. *A History of Japanese Buddhism*. UK: Global Oriental, 2007.

Morse, Samuel C. "The Buddhist Transformation of Japan in the Ninth Century, The Case of Eleven-Headed Kannon." *Heian Japan Center and Peripheries*, ed. Mikael Adolphson and Edward Kamens, Stacie Matsumoto. 153-176. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2007.

Nichiren. "On Attainin Buddhahood in This Lifetime." *The Writings of Nichiren Daishonin* I, 3-5. Editör ve çeviren The Goshō Translation Committee, Tokyo: Soka Gakkai, 1999.

Nichiren. "On Establishing the Correct Teaching for the Peace of the Land." *The Writings of Nichiren Daishonin* I, 6-30. Editör ve çeviren The Goshō Translation Committee, Tokyo: Soka Gakkai, 1999.

Nichiren. "On Offerings for Deceased Ancestors." *The Writings of Nichiren Daishonin* I, 817-822. Editör ve çeviren The Goshō Translation Committee, Tokyo: Soka Gakkai, 1999.

Nichiren. "The Selection of the Time." *The Writings of Nichiren Daishonin* I, 538-594. Editör ve çeviren The Goshō Translation Committee, Tokyo: Soka Gakkai, 1999.

Nichiren. "The Unity of Husband and Wife." *The Writings of Nichiren Daishonin*, c. I, 463-465. Editör ve çeviren The Goshō Translation Committee, Tokyo: Soka Gakkai, 1999.

Nihongi: Chronicles of Japan from the Earliest Times to A.D. 697. Çeviren W.G. Aston, London: The Japan Society, 1896.

Rhodes, Robert F. "Beginning of Pure Land Buddhism in Japan: From Its Introduction through the Nara Period." *Japanese Religions* 31, sayı 1 (January 2006): 1–22.

Rhodes, Robert F. "Ōjōyōshū, Nihon Ōjō Gokuraku-ki, and the Construction of Pure Land Discourse in Heian Japan." *Japanese Journal of Religious Studies* 34, sayı 2 (2007): 249–270.

Ruppert, Brian, William E. Deal. *A Cultural History of Japan*. UK: Wiley Blackwell, 2015.

Stevenson, Daniel B. "Death-Bed Testimonials of the Pure Land Faithful." *Buddhism in Practice*, editör Donald S. Lopez. 447-458. USA: Princeton Readings in Religions, 2007.

Stone, Jacqueline I. "Nichiren School." *Encyclopedia of Buddhism*, editör Robert E. Buswell. 595-599. USA 2004.

Stone, Jacqueline I. "The Atsuhara Affair; The Lotus Sutra, Persecution, and Religious Identity in the Early Nichiren Tradition." *Japanese Journal of Religious Studies* 41, sayı 1 (2014): 153-189.

Stone, Jacqueline I. "With the Help of 'Good Friends'; Deathbed Ritual Practices in Early Medieval Japan." *Death and the Afterlife in Japanese Buddhism*, 61-102. Honolulu: University of Hawaii Press, 2009.

Şahin, Hayrettin. "Japon Budizmi." Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, 1990.

Şenavcu, Halil İbrahim. "Dünden Bugüne Japon Budizmi: İnanç ve Uygulamaları." Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2015.

Şenavcu, Halil İbrahim. "Tarihsel Süreç İçerisinde Japon Budizmi: Genel Bir Bakış." *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, sayı 1 (Haziran 2016): 42-64.

Toshio, Kuroda. "The Development of the Kenmitsu System." Çeviren James C. Dobbins, *Japanese Journal of Religious Studies* 23, sayı 3-4 (1996): 233-269.

Turan, Emine Zehra. "Budizm'de Manastır Hayatı." Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2004.

William M. Bodiford. *Soto Zen in Medieval Japan*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1993.

Yifa, *The Origins of Buddhist Monastic Codes in China*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2002.

Zenchō, Kitagawa. "The Words of the Lotus Sutra in Nichiren's Thought." *Japanese Journal of Religious Studies* 41, sayı 1 (2014): 25-43.

ABSTRACT

Kamakura Period (1185-1333) Buddhist Schools and Monasticism

Buddhism, came to Japan via Korea in the sixth century, has undergone various transformations and changes in this island country and has been shaped many times by the new circumstances it has come across. One of these important transformations which Buddhism went through in Japanese history took place during the Kamakura Period. Buddhist monks like Eisai, Dōgen, and Hōnen who complaining that the Buddhist schools of the previous periods were degenerated, developed new understandings and established the Kamakura Buddhist schools. The purpose of this article is to examine these new Buddhist schools in terms of their understandings of the monastic life. In Buddhism, because it is undeniable the centrality of monastery, it is necessary to discuss the Kamakura schools' approaches toward the monastic life to comprehend the Japanese Buddhism. In this context, firstly the conditions that affecting the development of the Kamakura Buddhist schools are analyzed. Secondly, it is discussed Pure Land, Nichiren, and Zen schools' understanding of monastic life. Six Nara schools and Tendai and Shingon schools that emerged in the previous periods but continued to exist during the Kamakura period as well are beyond the scope of this article.

Keywords: Kamakura Buddhist Schools, Zen Buddhism, Monastic Life, Eisai, Dōgen